

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты

КАРАР

№ 14

09.11.2015ел

»2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле җирлегендә мәдәниятне үстерү " муниципаль максатчан программасы
турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга,
«Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлдәге 1705 номерлы Татарстан
Республикасы Законна, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты карары:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль максатчан
программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып
чыгарырга <http://aksubaevo.tatar.ru> Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районы Сөнчэле авыл җирлегенең мөғлүмәти стәндларында да.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Сөнчэле авыл җирлеге
башкарма комитеты җитөкчесе

И.В.Крайнова

расланган
Сөнчэле авыл җирлеге
башкарма комитеты җитөкчесе
караы белән
09.11.2015 ел № 14

**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
»2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлегендә мәдәният үсеше"**

Сөнчэле авылы

Программ паспорты

Программ исеме	«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлегендә мәдәният үсеше»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Сөнчеле авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренә җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы торы, Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә яклау дәрәжәсен арттыру
Программаның Бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм кисәтү; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар
Подпрограммалар	- "2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» »2016-2020 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2020 елларга Программаны финанслау күләме мең сум төшкел итә, шул исәптән: 2016 ел -1007 мең сум 2017 ел 1022,075 мең сум 2018 ел 1037,35 мең сум 2019 ел 1052,92 мең сум 2020 ел 1068,7 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтәргә тиеш

	тиешле елга тиешле дәрәжәдәге, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгать үзешчәнлегенең клуб формироваииеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; торақ пункт халыкларының этномәдәни үзәнчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 кө кадәр чара дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртақ проектлар саны 2 проектка кадәр; торақ пунктта "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террор һәм экстремистик күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Сәнчәле авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Сәнчәле авыл жирлегә Советы; Аксубай муниципаль районы Сәнчәле авыл жирлегә башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең Гомуми характеристикасы,

шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Сәнчәле авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районы Сәнчәле авыл жирлегенең мәдәният объектларының гомуми челтәре: бер гомуми кулланышта булган китапханә, 2 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Сәнчәле авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсен үстерүгә һәм үстерүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 651 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 5 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренең хәзерге чөлгә халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйлә:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белән бирү, чаралар үткөрү, һәм берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияләр җиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләргә өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләүләргә белән мәдәният учреждениеләренең уңайлылыгын тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә җиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны җиңү механизмы

проблем эчтәлегенә	Җиңү механизмы
Мәдәни-ял итү төркемнәргә гражданның сорауларының бөтен диапазонын да каплый алмый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнәң яңа формаларын һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мөһүмматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны җөлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә чикләнган кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренең житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән җиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүчеләр гражданны өчен мәдәният учреждениеләрен җайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм керту кирәклегенә	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программаның казанлышларына йогынтысын киметү максатыннан куркынычларны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә башкарма комитетте башкара.

Иң җитди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт.

Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижеләргә бәйлә рәвештә күрсәткечләрне ел саен тәзәтү тора. Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә бюджетыннан Программа чараларын финансламау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион желеп итүчәнлегенә механизмнарны формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйлә, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижеләлеген һәм нәтижеләлеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижеләргә тасвирлау

Программа һәм аны гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты 2014-2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты- Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүчеләренә мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренә желеп итүчәнлеген арттыру. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләгә хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү; Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижелә файдалануын тәэмин итү; төбәккә һәм миллиетара мәдәни хезмәттәшлеккә үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзгәртелгән бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2020 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерүгә, заманча музыка сәнгәтен үстерүгә максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөптәренә бүгенге торышын, концерт учреждениеләренә 2020 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны

камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016-2020 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән төрлелә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме 3417,87 мең сум тәшкит итә., шул исәптән:

2016 ел 661

2017 ел -673,91 мең сум

2018 ел 684,01 мең сум

2019 ел 694,27 мең сум

2020 ел 704,68 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характерында һәм тиешлелә бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижелә куллануын контрольдә тотта. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижелеләгән бәяләү

Мәдәниятнең төп үзәнчәлегә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижеләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның аотуында шехесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлегә нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижеләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм исорлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижелеләк күрсәткечләрен үз эченә ала.

Программаны һәм аның ярдәмчелә программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелеләгән бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлелә, Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсың гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагий атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүчелә халыкларның үзәнчәлегә булганда беләнлекне саклауга ярдәм итүчелә мәдәни кичлекнең бердәмлеген ныгытуда;

ижәди эшмәндәк, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мөгьтуматын төрлеләгә һәм ирешүчәнлегә өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең икътисади үзешчелә процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары, белән тыгыз үзәлелә бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм

истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйлә. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү»
подпрограммасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау; - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру. - эшчәнләшләрән һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Торак пунктның мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. Гиләнгә ярашлы рәвештә МАССАКҮЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткөрү. Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны	Финансалау чыганаклары булып Аксубай МР Сөнчәле авыл җирлеге бюджеты ақчалары тора

финанслау чыганақлары, шул исәптән еллар буенча:	Чыгымнар (мең сум).					
	барлығы	2016	2017	2018	2019	2020
Жирле бюджет акчалары	3417,87	661	673,91	684,01	694,27	704,68
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;					

1. Подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятьнең хәзергә үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышының оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең үсеш тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенән иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халык тормышының мәдәни сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү, жирле миздәрә оргачнарының мәдәният өлкәсендәгә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлгә проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклегенә муниципаль подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу мәдәниятне хәзергә шартларда Аксубай районы Сәңчәле авыл җирлегенә социаль-иқтисади үсешенә иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүгә конкрет адымнар.

Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирерлек, бюджет ресурсларын нәтиҗәле куллануны тәэмин итәрлек һәм ярдәм итәрлек.

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәңгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. Планга ярашлы рәвештә МАССАКУЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткөрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГән ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәгә системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләргә белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
 балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын
 һәм чараларын эшләү;
 төрәк пунктның социаль-иқтисади үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре
 өчен шартлар тудыру;
 халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау

Подпрограмманың Исеме	"Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау" (алга таба - Подпрограмма)
Подпрограмманы тәп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге Башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мөнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору. Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү күзгә күрендә арттыру
Подпрограмманың Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән негативчелек фикерен формалаштыру
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2018-2020 еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганақлары.	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге бюджеты акчаларын финанслауның голуми күләме 15456,78 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел -3000 мең сум 2017 ел -3045 мең сум 2018 ел -3090,67 мең сум 2019 ел 3137,03 мең сум 2020 ел 3184,08 мең сум Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләренң барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт

	идеяларен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм маълумати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Подпрограмманың үтөлешен контрольдә тотуны сештыру	Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге Советы башкара.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, халыкның һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук миллиәтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Сөнчәле авыл җирлегендә дини оешма теркәлгән, шул исәптән мөселман юк; православие юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мөселман юк; православие 1.

Иҗтимагый-сәяси, миллиәтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, миллиәтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игеләкчелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, православие чиркәвләре һәм мөселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы эшләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча вазгыятьнең киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә, иҗтимагый хәрәкәтләр һәм барлык гомуми халыкның тырыштыктарын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге алдында торган иң кискен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең үзәй тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итүгә мөмкинлек бирәчәк, нәтиҗәдә, гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Подпрограмма чаралары

«2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар куру; авыл яшьләренәң мөһим уйылеган тәэмин итү, ял итү һәм бечерәи белем алу өчен мөмкинлекләренә киңәйтү;	2016-2020 гг.	Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының»

	авыл яшьләренәң инициативага хәрәкәтәң үстәру буенча		мәдәният бүлгегә " МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлгегә.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2016-2020гг.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлгегә, МКУ АМР мәдәният бүлгегә, МКУ АМР мөғариф бүлгегә
3	Жирлегендә дини берләшмәләрендә вәзәпләр һәм хормга намазлары вакытында дин тотучыларга системалы мөһәжәтәтә итү инициативасы белән чыгарга, ул дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга ыңәлдәрәлгән, шулай ук дин тотучыларның терроризм һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бөяләвенә ярдәм итә.	2016-2020гг.	АЖ башлығы
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку методик әдәбиятка һәм башка басмаларга акцентлау үткөрүнә бөштыруга.	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортизация	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча), Сөнчәлә авыл жирлегә башкарма комитеты
6	Жәмгыятәтә ахлакый сәләмәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр күлләп булган объектларның халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча «түгәрәк өстәдләр» үткөрү	2016-2020гг.	МКУ «Мөғариф бүлгегә, МКУ» Мәдәният бүлгегә", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Нәсми булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар	2016-2020гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгегә(киләшү буенча),
8	Төркөлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессиялар вәкилләргә һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән сәләмәтләр үткөрү	2016-2020гг.	Аксубай районында Россия Федераль миграция хезмәтенәң ТР буенча идарәсә бүлгәкчәсә(киләшү буенча),
9	Гадәгәл тәһ хәлләр күлләп чыккан очракта көшәләр күлләп булган биналарга гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүнә бөштыру	2016-2020гг	Аксубай муниципаль районы Сөнчәлә авыл жирлегә башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы

			буенча бүлгеге (килешү буенча), ФДКУ 102 ПЧ ФПС ТР буенча (ярашу)
10	Экстремизмның теләсә нинди формаларының, билгәк тө милләтара һәм динара дошманлыкны өзгәзләүчеләрнең, табиғый куркыныч турында аңлату буенча барлык типтагы бөлөм биру учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы үткерү	2016-2020гг	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләре вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (килешү буенча)
16	Подпрограмма чараларын мәғлүмәти яктыртуны рештыру	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (килешү буенча), Сөнчәле авыл жирлеге клубларында стендлар